

Sprawozdanie z realizacji Programu Rewitalizacji Centrum Dzierżoniowa w roku 2013

Dzierżonów, styczeń 2014r.

Program Rewitalizacji Centrum Dzierżoniowa to zespół działań podejmowanych w oparciu o zintegrowaną i zrównoważoną strategię rozwoju lokalnego, mającą na celu minimalizowanie problemów gospodarczych, ekologicznych oraz społecznych na obszarze centrum miasta wyznaczonym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego obszaru ograniczonego ulicami: Batalionów Chłopskich, Bielawską, Piastowską, Wrocławską, Daszyńskiego, Mickiewicza, Krasickiego, Sienkiewicza i Kopernika w Dzierżoniowie oraz wspieranie korzystnych przeobrażeń tego obszaru.

Przyjęty Program jest dokumentem planistycznym dotyczącym Gminy Miejskiej Dzierżoniów, przygotowanym na lata 2011 – 2016.

W roku 2013 wykonano szereg działań ujętych w programie a także rozpoczęto nowe zadania, których kontynuacja odbędzie się w dalszych latach.

I. Działania inwestycyjne w obszarze rewitalizacji w 2013r.

1. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na obszarze rewitalizacji. Rozdział kanalizacji sanitarnej od deszczowej.

Na terenie Centrum zakończono prace dotyczące zadania pn. „Rozdział kanalizacji sanitarnej od deszczowej”. Zadanie prowadzone jest przez WiK Sp. z o.o., w ramach zadania pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej na terenie gmin powiatu dzierżoniowskiego - etap I”. Zadanie jest współfinansowane ze środków Funduszu Spójności UE, w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2007 – 2013. W 2013 r. prowadzono prace na ul. Klasztornej, Piłsudskiego, Wrocławskiej, Ogrodowej i Szkolnej, Bohaterów Getta, Pocztovej oraz w Rynku. Do zakończenia robót w 2014 roku pozostało do wykonania przyłącza na ul. Pocztovej oraz odcinek sieci w obrębie ulic Przedmieście – Ząbkowicka – Batalionów Chłopskich. W związku z kolizjami z innymi sieciami przedłużono termin zakończenia zadania do końca czerwca 2014 r.

2. Remont budynku Kinoteatru „Zbyszek”.

W roku 2013 zlecono opracowanie dokumentacji projektowej w tym projektów budowlanych i wykonawczych na remont budynku kinoteatru Zbyszek. Projekt wykonała firma - Lilianna Śliwowska i Dariusz Dymarek prowadzący działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej p.n. „Studio IN” z Wrocławia. Ustalono termin wykonania na 30.10.2013r. a wartość prac projektowych 65 190,00zł. Zakres rzeczowy obejmował wykonanie:

- architektonicznej i konstrukcyjno – budowlanej obejmującej:
  - a) docieplenie przegród zewnętrznych obiektu, w tym dachu wraz z wymianą obróbek blacharskich, rynien i rur spustowych oraz stolarki okiennej i drzwiowej zewnętrznej i wewnętrznej,
  - b) dostosowanie obiektu do korzystania przez osoby niepełnosprawne (nie dotyczy balkonu)
  - c) przebudowę wejścia głównego do obiektu od strony ul. Świdnickiej i wyjść ewakuacyjnych,
  - d) remont holi z wymianą posadzek, pochwytów przy schodach i balkonie widowni, przebudowę holi z kasami biletowymi oraz adaptację holi na parterze i piętrze na galerię fotografii i plakatu,

- e) przebudowę wejścia na salę widowiskową z zaaranżowaniem nowych bramek biletowych,
  - f) przebudowę stanowiska reżyserii dźwięku i światła na widowni,
  - g) zaprojektowanie ścianki akustycznej za ostatnim rzędem na widowni parteru,
  - h) remont wszystkich pomieszczeń w tym garderób i sanitariatów wraz z przebudową szatni,
  - i) przebudowę istniejącej wbudowanej kotłowni gazowej,
  - j) przebudowę widowni na balkonie wraz z wymianą foteli,
  - k) remont posadzek oraz złagodzenie ich spadku w sali widowiskowej kina,
  - l) polepszenie akustyki sali widowiskowej,
  - m) remont pomieszczeń pod sceną oraz ich skomunikowanie z poziomem sceny,
  - n) zmianę techniki scenicznej wraz z wymianą elementów ruchomych podciągi, sztankiety, okotowanie, sterowanie elektryczne ekranu),
  - o) przebudowę wejścia na scenę z widowni,
  - p) adaptacja istniejącego baru na balkonie na pomieszczenie gospodarcze,
  - q) zaprojektowanie w istniejącym obiekcie małej sali kinowej (na 60-80 osób) wraz z wyposażeniem i instalacjami,
  - r) skomunikowanie kabiny projekcyjnej kina z holem kasowym (kasami).
- instalacyjnej w zakresie:
    - a) wymiany i przebudowy instalacji wewnętrznych: kanalizacji sanitarnej, wodnej, gazowej i elektrycznej (wraz z wymianą oświetlenia), tryskaczowej (kurtyna wodna), instalacji alarmu pożaru, hydrantowe instalacje wewnętrzne wraz z wymianą instalacji doprowadzającej wodę na potrzeby p.poż., c.o.,
    - b) wymiany przyłącza kanalizacji deszczowej,
    - c) wykonania klimatyzacji sali widowiskowej oraz wentylacji pomieszczeń obiektu,
    - d) zaprojektowania monitoringu zewnętrznego i wewnętrznego obiektu wraz z instalacją domofonową.
  - wykonanie audytu energetycznego.

3. Remont zabytkowego Ratusza Miejskiego w Dzierżoniowie – siedziby Urzędu Miasta

Remont Ratusza rozpoczął się w 2012r. a planowane zakończenie inwestycji przewidziane było na lipiec 2013r. Zakres prac obejmował remont elewacji budynku Ratusza, biblioteki i wieży ratuszowej, wymianę pokrycia dachowego i obróbek blacharskich, remontu lukarn dachowych, remontu fosy doświetlającej okna piwniczne, wykonania izolacji przeciwwilgociowych ścian fundamentowych, wykonania iluminacji elewacji budynku Ratusza, biblioteki i wieży ratuszowej, budowy w pasażu obiektów usługowych wraz z instalacjami wewnętrznymi i przyłączami, wymiany instalacji c.o. w bibliotece wraz z jej podłączeniem do węzła cieplnego zlokalizowanego w budynku Urzędu. W 2013r. zakończono inwestycję i odebrano budynek do użytkowania.

4. Adaptacja budynków przy ul. Nowowiejskiej 88 na centrum Środowiskowego Domu Samopomocy (CŚDS) oraz Centrum Aktywizacji Społecznej (CAS).

W 2013r. kontynuowano zadanie adaptacji budynków przy ul. Nowowiejskiej 88 na Centrum Środowiskowego Domu Samopomocy oraz Centrum Aktywizacji Społecznej wraz z zagospodarowaniem terenu, w tym wykonaniem parkingu wraz z oświetleniem terenu, przyłączy kanalizacji deszczowej i sanitarnej, wody i gazowej. Zadanie jest realizowane w ramach RPO

z dofinansowaniem na poziomie 70 %. W dniu 23.05.2013r. zostały zakończone czynności odbiorowe i oba budynki zostały przekazane do użytkowania.

II. Działania wpływające na estetykę miasta w 2013r.

1. Średniowieczne mury obronne.

Wzniesione pod koniec XIII wieku na polecenie księcia świdnickiego Bolka II mury obronne są bardzo cennym i unikalnym zabytkiem Dzierżoniowa. Podejmowane będą starania o przeznaczenie środków z budżetu miasta, a także o dotacje zewnętrzne, dzięki którym możliwe będzie uruchomienie kompleksowych prac konserwatorsko-remontowych. Zagospodarowanie terenu międzymurza i oświetlenie murów jest zawarte w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym.

W roku 2013 w obrębie murów obronnych utrzymywana była zieleń niska i koszone trawniki. Dokonano także w IV kwartale renowacji odcinka murów obronnych od ul. Miodowej do ul. Ząbkowickiej.

2. Program Porządkowania Kwartalów i Podwórek.

Program Porządkowania Kwartalów przyjęty został w roku 2010 i ma za zadanie przywrócić lub nadać nową estetykę kwartałom i podwórkom zlokalizowanych na terenie Dzierżoniowa. Nadrzędnym celem Programu jest stałe polepszanie wizerunku miasta poprzez poprawę warunków i estetyki otoczenia budynków, ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia terenów zielonych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Na 2013 rok zaplanowano prace projektowe na terenie kwartału między ulicami: Krasickiego, Rynek, Kościelną i Długą w Dzierżoniowie będącego własnością Gminy Miejskiej Dzierżoniów. W wyniku rozstrzygnięcia zamówienia wyłoniono wykonawcę prac projektowych Bartłomieja Dynowskiego prowadzącego działalność gospodarczą „Pracownia Projektowa” z Legnicy, za kwotę 14.514,00zł. z. Zakres rzeczowy prac projektowych obejmował zaprojektowanie zagospodarowania terenu wewnątrz kwartału między ulicami: Krasickiego, Rynek, Kościelną i Długą w Dzierżoniowie będącego własnością Gminy Miejskiej Dzierżoniów w zakresie :

- s) terenów utwardzonych, kostką betonową i ażurowymi płytami betonowymi z możliwością stworzenia miejsc postojowych oraz terenów zielonych,
- t) miejsc gromadzenia stałych odpadów komunalnych (boksy śmietnikowe),
- u) odwodnienia terenu objętego opracowaniem.

Termin wykonania projektu ustalono do dnia 30.11.2013r Dokumentacja projektowa została wykonana i odebrana.

3. Konkurs „Piękno kwiatów i zieleni wokół nas”.

W dniu 16 października 2013 r. w Muzeum Miejskim Dzierżoniowa odbyła się uroczysta gala ogłoszenia wyników konkursu, który już po raz 18 zorganizowany był przez Towarzystwo Miłośników Dzierżoniowa, Burmistrza Dzierżoniowa i Rodzinną Firmę Kwiaciarską „MARIA”. W tym roku z powodu przedłużającej zimy, a co za tym idzie późną wiosną konkurs trwał od 1 czerwca do 31 sierpnia, a nie jak w latach ubiegłych od 10.05.2012 r. do 31.07.2012 r.

Tegoroczny konkurs Honorowym Patronatem objęło Arboretum w Wojślawicach, dzięki czemu nabrał on prestiżowego charakteru. Dzięki uprzejmości Państwa Hanny i Tomasza Nowaków, dyrektorów Arboretum naszą galę uświetnił także bardzo ciekawy wykład prof. Tomasza Nowaka na temat historii powstawania tego znakomitego ogrodu botanicznego.

Komisja konkursowa pracowała w składzie: Maria Leśniak, Dorota Pieszczych, Agnieszka Janas, Anna Polowczyk, Eliza Orawiec oraz Jarosław Perlak.

W tegorocznym konkursie zgłosiło się 47 mieszkańców Dzierżoniowa oraz 6 instytucji. A oto wyniki:

W I KATEGORII - OKNA I BALKONY spośród 18 zgłoszeń, zwycięzcami zostali:

1. Państwo Ewa i Kazimierz Szabat - I miejsce
2. Państwo Marianna i Stanisław Głuch - II miejsce
3. Pani Anna Plich - III miejsc

Wyróżnienia: Pani Krystyna Ostrowska

W II KATEGORII - OGRÓDKI I SKWERY PRZY DOMKACH JEDNORODZINNYCH

Spośród 19, zgłoszeń, zwycięzcami zostali:

1. Pan Maciej Kronenberg - I miejsce
2. Pani Aneta Wicherek - II miejsce, która w tym roku zgłosiła ogród wokół swojego domu
3. Pan Piotr Winnicki - III miejsce

I w tej kategorii przyznane zostały wyróżnienia: Pani Władysława Czarnik oraz Pani Krystyna Zimmermann.

W III KATEGORII - OGRÓDKI I SKWERY PRZY BLOKACH MIESZKALNYCH WIELORODZINNYCH

Spośród 11 zgłoszeń wybrano:

1. Pani Krystyna Kasprzyk - I miejsce
2. Pani Janina Michalak - II miejsce
2. Pani Czesława Skiba - III miejsce

Wyróżnienia: Pani Krystyna Jeżak, Pani Maria i Pan Andrzej Franczuk, Panie Zofia Strzelczyk i Teresa Charasimiuk, które pięknie zagospodarowały teren przy bloku Różane 22b a także Pani Teresa Stegner, która zagospodarowała teren od strony klatki A przy tym samym budynku.

W IV KATEGORII - OGRÓDKI I SKWERY PRZY PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH, PAWILONACH HANDLOWYCH, USŁUGOWYCH I INNYCH

Zgłosiło się 6 instytucji, z których zwycięzcami zostały:

1. Żłobek Miejski dyr. Iwona Życińska - I miejsce
2. Szkoła Podstawowa Nr 6 dyr. Bożena Strzelczyk - II miejsce
3. Szkoła Podstawowa Nr 9 dyr. Wioletta Uchman – Chrząszcz - III miejsce

Na zakończenie gali prezes Towarzystwa Miłośników Dzierżoniowa Henryk Smolny podziękował wszystkim sponsorom bez których trudno byłoby zorganizować tak atrakcyjną uroczystość.

Tradycją już stało się to, że wszyscy uczestnicy otrzymali piękne cyklameny i wrzosa od Pani Marii Leśniak, jednego z naszych głównych sponsorów, a jednocześnie organizatorów.

4. „Kwiaty w oknach”.

Akcja ta, w ramach której miasto od 6 lat finansuje zakup i montaż skrzynek z kwiatami, ma zachęcić mieszkańców dzierżoniowskiego rynku do dbania o wizerunek kamienic w obrębie miejsca najczęściej odwiedzanego przez mieszkańców. Jak dotąd, akcja ta spotyka się corocznie z przychylnością mieszkańców, którzy bardzo chętnie zgadzają się na montaż skrzynek w oknach

swoich mieszkań. Mieszkańcy jednocześnie biorą na siebie obowiązek dbania o rośliny, które należy regularnie podlewać i pielęgnować.

W ramach akcji wykonano montaż i nasadzenia 143 skrzynek kwiatowych obsadzonych pelargonią i surfinią. Skrzynki zdemontowano późną jesienią.

5. Parki, skwery, place.

Na terenie rewitalizowanego centrum miasta pielęgnowane są skwery i kwietniki, aby stale wzrastała ich wartość estetyczna. Trwają też prace przygotowawcze zmierzające do zagospodarowania tzw. terenów międzymurza w rejonie wieży ciśnień. Po konsultacjach z konserwatorem zabytków powstanie koncepcja zorganizowania tam estetycznych miejsc wypoczynku dla najmłodszych oraz ich opiekunów. Mury planuje się także oświetlić.

W roku 2013 na ulicach w Centrum (Świdnicka, Wrocławska, Krasickiego, Ząbkowicka) zamontowano na konstrukcji słupów oświetleniowych 68 szt. amplii obsadzonych pelargonią zwisającą. Ponadto na ul. Świdnickiej koło fontanny oraz w Rynku ustawiono 3 konstrukcje kwiatowe w kształcie stożka obsadzone pelargonią zwisającą w ilości 540 szt. Obsadzono także gazony w Rynku (bratki – wczesną wiosną, begonia szalwia, starzec, aksamitka – późną wiosną).

Ponadto w ramach programu „zielone dachy, żyjące ściany” obsadzono ścianę na parkingu przy ul. Daszyńskiego (Biedronka) winobluszczem – 50 szt. oraz posadzono przy słupach oświetleniowych na odcinku ulicy Świdnickiej – hortensję pnącą – 9szt.

Utrzymanie zieleni miejskiej w rejonie plantów, wokół murów obronnych, terenu międzymurza oraz parków w rejonie Centrum jest zlecone na podstawie umowy firmie Biuro Projektowe Ogrody Hesperyd Daniel Bąkowski z Żagania. W zakres prac wchodzi min. koszenie trawników, sprzątanie alejek, opróżnianie koszy na odpady oraz usuwanie wiatrołomów.

III. Działania w sferze kulturalnej. Organizacja imprez okolicznościowych i kulturalnych w 2013r.

Organizacja okolicznościowych imprez kulturalnych

Organizacja imprez okolicznościowych to bardzo ważny element rewitalizacji życia społeczno-kulturalnego w mieście. W Dzierżoniowie od wielu lat realizowane są cyklicznie między innymi trzy duże imprezy: Jarmark Świętego Jerzego, Poezja na murach oraz Miodobranie.

1. Jarmark Świętego Jerzego.

Impreza odbyła się 28 kwietnia 2012r. i zgromadziła tłumnie fanów kultury średniowiecza oraz miłośników dobrej, plenerowej zabawy. W tym roku swoje obozowiska rozbiły grupy rycerskie z Czech: Kadeti, Exulis, Merlet. Były pojedynki, barwne widowiska, turniej rycerski dla dzieci. Rycerze walczyli na kopie i miecze, popisywali się sprawnością, wykonując rozmaite sztuczki. Jarmark rozpoczął się tradycyjnie paradą rycerską, która tradycyjnie już odebrała od Burmistrza Miasta klucze do miasta. Niezwykle pokazy prezentowała grupa „Gwardia Gryfa” z Wrocławia. Pokaz wzbogacony

był o występy tancerek ze skrzydłami, żonglerów i tancerzy ognia. Każdy z widzów mógł przyrzuć się z bliska misternie wykonanym elementom ubioru rycerskiego, łącznie z możliwością przymierzenia zbroi, spróbowania swoich sił w rzucie włócznią, toporem lub strzeleniu z łuku.

2. Poezja na Murach.

Po raz kolejny 22 czerwca dzierzoniowskie mury obronne rozbrzmiewały dźwiękami poezji śpiewanej. W sobotni wieczór o godz. 19.00 występy na scenie przy wieży ciśnień zainaugurowali Adepti Piosenki Poetyckiej, pod opieką Szymona Zychowicza. Następnie publiczność miała okazję usłyszeć niezapomniane interpretacje Edwarda Stachury w wykonaniu Jacka Różańskiego. Po nim wystąpił znany undergroundowy spacerolog, czyli Mariusz Lubomski. O godz. 23.00 utwory Marka Grechuty zaprezentował zespół Plateau z gościnnym udziałem Martyny Jakubowicz.

3. Jarmark Pszczelarski Miodobranie.

Jarmark pszczelarski odbywał się w dniach od 30 sierpnia do 01 września 2013, ale już w piątek mieszkańcy mogli zobaczyć próbkę tego, co działo się na stadionie miejskim. Godzinny program wypełnił zespół folklorystyczny z Macedonii CEF „Aleksandar Turudzev” Bitola R. oraz Zespół Pieśni i Tańca „Ślężanie”. Niewątpliwie najbardziej oczekiwanym w sobotni wieczór zespołem był „Enej, a zespół „Wowa z Charkowa” był drugim wykonawcą tego dnia. Megitza, czyli Małgorzata Babiarczyk zakończyła drugi dzień jarmarku. Przed koncertem Megitzy wystąpił zespół Muzykanci. Ponadto na scenie wystąpiły także lokalne zespoły amatorskie. ZPIT „Ślężanie”, Miejska Orkiestra Dęta, Chór „Kanon”, a także ZPIT „Legnica” i Teatr „Frant” z programem biesiadnym. Jak co roku na stadionie rozstawiono stoiska z miodami i produktami pszczelarskimi a mieszkańcy nie zawiedli i licznie przybyli na jarmark.

4. Mikołaj w Rynku.

5 grudnia z programem Mikołajowe Fruktaki wystąpił w dzierzoniowskim rynku zespół Centrum Uśmiechu. Imprezę rozpoczęła się zapaleniem świątecznych światełek na bożonarodzeniowym drzewku w centrum miasta. Przy ich blasku na scenie Ananas, Jagoda oraz ogrodnik zaśpiewali największe przeboje zespołu znane z telewizji Mini Mini, PR1 czy Radia Bajka, takie jak „Gruszka”, „Okulary”, „Leń” czy „Olimpiada w Jarzynowie”. Dzieci, które najbardziej aktywnie włączyły się w mikołajkowe szaleństwa, otrzymały płytę zespołu. Główny bohater wieczoru – św. Mikołaj, został przywieziony przez policyjny radiowóz. Dotarł do oczekujących go z niecierpliwością dzieci i rozdał im słodkie upominki.

5. Dzierżoniowski Jarmark Bożonarodzeniowy / Hej Kolęda 2013

W niedzielę 22 grudnia odbyło się w Rynku wspólne kolędowanie. W ramach imprezy pn. Dzierżoniowski Jarmark Bożonarodzeniowy wystąpili: Schola Dziecięca z Parafii pw. Królowej Różańca Świętego, pensjonariusze Dziennego Domu Samopomocy Społecznej w Dzierżoniowie i zespół Eirene z Parafii pw. Maryi Matki Kościoła. Na zakończenie mieszkańcy mieli okazję zobaczyć spektakl plenerowy pt. "Kolaż Bożonarodzeniowy" w wykonaniu Teatru A z Gliwic. Spektakl obrazował okres adwentowego oczekiwania, zwiastowanie, narodzenie i pokłon Trzech Króli. Obok scen

choreograficznie - aktorskich w spektaklu wykorzystano kilkumetrowe kukły, ogień i pirotechnikę, zaś w warstwie muzycznej autorską kompilację pieśni adwentowych, chorału gregoriańskiego i tradycyjnych kolęd. Kolejny dzień odbywający się pod hasłem Hej Kolęda rozpoczął się od poświęcenia szopki. Następnie wystąpiły zespoły i sekcje Dzierżoniowskiego Ośrodka Kultury, Miejska Orkiestra Dęta, wokaliści sekcji piosenki estradowej, Chór Kanon oraz Chóry Parafialne (Chór Korona z Parafii pw. Królowej Różańca Świętego i Chór Jutrznia z Parafii pw. Maryi Matki Kościoła) Dwudniowej imprezie (21-22.12) towarzyszył kiermasz rękodzieła artystycznego i produktów regionalnych, podczas którego nabyć można było m.in. ozdoby świąteczne, biżuterię, stroiki, szkło, ceramikę, żywe choinki, wypieki litewskie, czy miody.

W 2013 roku zorganizowano także Sylwestra w Rynku i Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy.

6. Działalność Miejskiej Biblioteki Publicznej w 2013r.

We wrześniu 2013 roku Biblioteka z inicjatywy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zorganizowała w Rynku NARODOWE CZYTANIE utworów Aleksandra Fredry. Scenę stanowiły schody i wejście do Ratusza, natomiast widownia (krzesła) znajdowała się na płycie Rynku (przed wejściem do Ratusza). W maju w Rynku zorganizowany został kiermasz tanich książek, cieszący się dużym zainteresowaniem. Wszystkie te imprezy plenerowe służą popularyzacji czytelnictwa.

Przez cały rok (z wyjątkiem miesięcy wakacyjnych) dwa razy w miesiącu w Wypożyczalni Głównej w Rynku odbywają się spotkania organizowane wspólnie z Towarzystwem Oświatowym Ziemi Dzierżoniowskiej. Są to wykłady na temat literatury, sztuki, spotkania autorskie. Bierze w nich udział średnio ok. 60 osób. Raz w miesiącu w Rynku odbywają się spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki (śr. 15 osób), a także z tą samą częstotliwością (raz w m-cu) spotkania Dyskusyjnego Klubu Podróżnika (śr. 15 osób). W Dziale Dziecięco-Młodzieżowym w pierwszą sobotę miesiąca odbywają się spotkania z dziećmi i rodzicami na zajęciach w Bibliotece Malucha oraz zajęcia dla dzieci nieco starszych – Klub Książki i Ilustracji.

7. Działalność Muzeum Dzierżoniowskiego w 2013r.

STYCZEŃ

- do 25.01 - wystawa „Umundurowanie żołnierza polskiego na frontach walk o wolność”
- 23 stycznia - wykład Marcina Szyjki „Powstanie Styczniowe w malarstwie polskim”

LUTY

1. 1 lutego - wernisaż wystawy „Od lunety Galileusza do teleskopów kosmicznych” (1-28.02)
  - wykład Marcina Banasia „Obserwacje nieba i ich wpływ na poglądy człowieka dotyczące budowy wszechświata”
2. 12 lutego - wernisaż wystawy „Jakie tu domalować niebo?” (12-28.02)
3. ferie zimowe - lekcje muzealne: „Budowa teleskopu”, „Nasz nowy Układ Słoneczny”

MARZEC

- 6 marca - wernisaż wystawy „Zabawki naszych dziadków” (6.03-19.05)

KWIECIEŃ

- 10 kwietnia - promocja książki Wojciecha Cabaja „Przędziwo”
- 13 kwietnia - udział muzeum w „Miasteczku cyfrowym TVP Wrocław” na Rynku w Dzierżoniowie – prezentacja DIORY

- 23 kwietnia - promocja „Rocznika Dzierżoniowskiego 2012”

MAJ

- 18 maja - *Noc Muzeów – Dla malucha i dla dziadka w muzeum niezła gratka*
- 23 maja - konferencja naukowo-historyczna „Ostatnia koalicja antynapoleońska – 200. rocznica kongresu w Dzierżoniowie” i otwarcie wystawy o tym samym tytule

CZERWIEC

- 6 czerwca - wykład ks. dra Krzysztofa Moszumańskiego „Świadkowie wiary z tej ziemi – śląscy święci i błogosławieni” (IX Tydzień Kultury Chrześcijańskiej w diecezji świdnickiej)
- 19 czerwca - wernisaż wystawy „Współczesne malarstwo polskie ze zbiorów muzeów w Wałbrzychu i Dzierżoniowie” (19.06-5.11)

WRZESIEŃ

- 14-15 września - *Europejskie Dni Dziedzictwa: „DIORA – legenda polskiej elektroniki”*; gra miejska

PAŹDZIERNIK

- 9 października - *Dolnośląski Festiwal Nauki*
- 16 października - finał konkursu kwiatowego „Piękno kwiatów i zieleni wokół nas”
- 29 października - wizyta Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego w Muzeum Miejskim Dzierżoniowa

LISTOPAD

- 22 listopada - wernisaż wystawy „Śląsk w kartografii” i wykład Manfreda Spata'y
- 27 listopada - konferencja nauczycieli regionalistów

Ponadto przeprowadzono 23 lekcje muzealne (na 5 tematów), w których wzięły udział 444 osoby.

IV. Działania w sferze społecznej w 2013r.

1. Centrum Aktywizacji Społecznej

30 października 2013 r. nastąpiło otwarcie Centrum Aktywizacji Społecznej przy ul. Nowowiejskiej 88. W związku z tym, iż prowadzenie Centrum Aktywizacji Społecznej w Dzierżoniowie obejmuje realizację zadań w zakresie określonym w art. 4 ust. 1 pkt. 2 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 z późniejszymi zmianami) tj. „działalności na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym” Burmistrz Dzierżoniowa Zarządzeniem Nr 367/2013 z dnia 19 czerwca 2013 roku dokonał przyjęcia oferty złożonej do konkursu na realizację zadania publicznego pn.: „Prowadzenie Centrum Aktywności Społecznej w Dzierżoniowie w 2013 r.”. Zgodnie z ofertą z dniem 1 lipca 2013 r. została zawarta umowa z Fundacją Manufaktura Inicjatyw Obywatelskich z Wrocławia na realizację zadania publicznego pn.: „Prowadzenie Centrum Aktywności Społecznej w Dzierżoniowie w 2013 r. Na realizację zadania przeznaczona została kwota 100 000,- zł. z budżetu miasta.

Podstawowe usługi świadczone przez CAS to:

- szkolenia zawodowe;
- doradztwo zawodowe;
- szkolenia kompetencji życiowych;

- grupy wsparcia i samopomocowe;
- zajęcia dla seniorów;
- działania aktywizacyjne skierowane do całej społeczności lokalnej;
- terapia aktywizacyjnych dla sprawców i ofiar przemocy.

Działania CAS skierowane są w szczególności do:

- rodzin i osób w trudnej sytuacji życiowej;
- osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo;
- osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- osób zagrożonych zwolnieniem z pracy;
- seniorów;
- młodzieży;
- grup nieformalnych, sąsiedzkich;
- organizacji pozarządowych.

2. Środowisko Dom Samopomocy

W lipcu 2013 r. podjęto działania dot. przeniesienia Środowiskowego Domu Samopomocy z budynku przy ul. Krasickiego 25 do budynku przy ul. Nowowiejskiej 88, m. in. przygotowano Uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w Dzierżoniowie i nadania mu Statutu, która została przyjęta (Nr XLI/280/13) na Sesji Rady Miejskiej Dzierżoniowa 25 listopada 2013 r. Środki na pokrycie kosztów funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy pochodzą ze środków Wojewody. Dotacja celowa dla Gminy na 2013 r. wynosi 431 243 zł.

V. Sprzedaż i porządkowanie mienia w obszarze rewitalizacji w 2013r.

1. Gospodarowanie mieniem Gminy.

Gospodarowanie mieniem Gminy odbywa się na podstawie Uchwały Nr XII/81/07 Rady Miejskiej Dzierżoniowa z dnia 25 czerwca 2007 roku. Burmistrz Dzierżoniowa gospodarując gminnym zasobem nieruchomości wykonuje zadania określone ustawą o gospodarce nieruchomościami. Działania te polegają m.in. na sprzedaży nieruchomości w trybie przetargowym i bezprzetargowym, nabywaniu na rzecz Gminy nieruchomości i udziałów, dokonywaniu zamian nieruchomości, a także oddawaniu nieruchomości w użytkowanie wieczyste, trwałe zarząd, najem lub dzierżawę.

W obszarze rewitalizacji wytypowano 5 terenów inwestycyjnych:

- ul. Strzelnicza 2, dz. 173/42 o pow. 474m² – odbył się VI przetarg, który nie został rozstrzygnięty,
- ul. Pocztowa – obok Urzędu Skarbowego (dz. 332/4 o pow. 3170m²) – temat w trakcie analiz,
- ul. Krasickiego 42 – poniżej Urzędu Skarbowego (dz. 333/12 o pow. 957m²) - przygotowania do sprzedaży działki wstrzymano z uwagi na jej zagospodarowanie ogródkami przydomowymi,
- teren pomiędzy ul. Mierniczą-Krasickiego-Pocztową – temat w trakcie analiz.

2. Sprzedaż mieszkań i garaży.

Podjęta w 2013 r. uchwała Nr XXXVII/256/13 z 24 czerwca 2013 roku Rady Miejskiej Dzierżoniowa umożliwiła sprzedaż lokali mieszkalnych w budynkach z zastosowaniem bonifikaty do 95 %. W 2013 roku na mocy tej uchwały zostało sprzedanych 17 mieszkań i 6 lokali użytkowych w obszarze objętym programem rewitalizacji.

Uchwała NR X/60/11 z 27 czerwca 2011 roku Rady Miejskiej Dzierżoniowa w sprawie bezprzetargowej sprzedaży garaży na rzecz ich dzierżawców i najemców umożliwiła natomiast sprzedaż 1 garażu w obrębie rewitalizowanego obszaru.

2. Program Plomb.

Program polega na uzupełnianiu istniejącej zabudowy tzw. "plombami urbanistycznymi". Zabudowane tereny śródmiejskie zostały zinwentaryzowane. Wytypowano 4 tereny nadające się pod zabudowę. Aktualnie trwa sukcesywne przygotowywanie ich do sprzedaży i sprzedaż.

Wykaz terenów inwestycyjnych, wynikających z planu Centrum z przeznaczeniem pod plomby:

1. Działka 208/12 w sąsiedztwie Synagogi o pow. 382m² – ogłoszono X przetarg,
2. ul. Strzelnicza 6 - teren został uporządkowany pod względem prawnym (połączono kilka działek w jedną, założono dla niej nową księgę wieczystą), umowa najmu została przedłużona z uwagi na konieczność uwolnienia pomieszczenia gospodarczego,
3. ul. Długa (za Synagogą, dz. 208/5 o pow. 423m²) – teren wymaga uporządkowania,
4. ul. Kościelna – naprzeciw salki SP 9 - nieruchomości wycofano ze sprzedaży
5. ul. Poprzeczna 18 działka 255/8 o pow. 504m² – nieruchomość została podzielona i wykonano wycenę działki, po wywieszeniu na tablicy ogłoszeń informacji o zamiarze zbycia działki ogłoszony zostanie przetarg na jej sprzedaż.

VI. Realizacja Programów Rewitalizacyjnych w 2013r.

1. Dofinansowanie remontów i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków.

Dofinansowanie remontów zabytków jest obecnie możliwe dzięki Uchwale Nr XXXI/194/08 z dnia 6 października 2008 r., która zmieniła uchwałę Nr LVII/391/06 z dnia 29 maja 2006 r. w sprawie udzielania i rozliczania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.

W roku 2013 przewidziano kwotę 281.605 zł w Budżecie Miasta z przeznaczeniem na dotacje do remontów zabytków, w tym na remonty zabytkowych obiektów sakralnych. Wydano łącznie na dotacje 281.604,99 zł.

W 2013 r. wykonano następujące prace przy zabytkach:

1. Dotacja dla Parafii p.w. Św. Jerzego na remont Kościoła p.w. Św. Jerzego - plan dotacji 200 000 zł wyk. 200 000 zł w tym:
  - a) wykonanie elewacji zewnętrznej kościoła - strona północna II etap - 50.000 zł;

- b) prace konserwatorsko-malarskie manierystyczno-barokowego ołtarza głównego - 50.000 zł;
- c) wykonanie malatury ścian wewnętrznych kościoła w części tylnej - IV etap - 50.000 zł;
- d) wykonanie prospektu organowego- 50.000 zł.

2. Dotacja dla Fundacji BEITEINU CHAJ - 2004 na wykonanie ostatniego etapu ogrzewania oraz wykonanie prac zabezpieczających Synagogę przed degradacją plan 31.605 zł , wykonanie 31.604,99 zł.

3. Dotacja dla Parafii p.w. Maryi Matki Kościoła na remont elewacji wschodniej ściany szczytowej kościoła pomocniczego p.w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny należącego do Parafii p.w. Maryi Matki Kościoła plan 50.000 zł. wykonanie 50.000 zł.

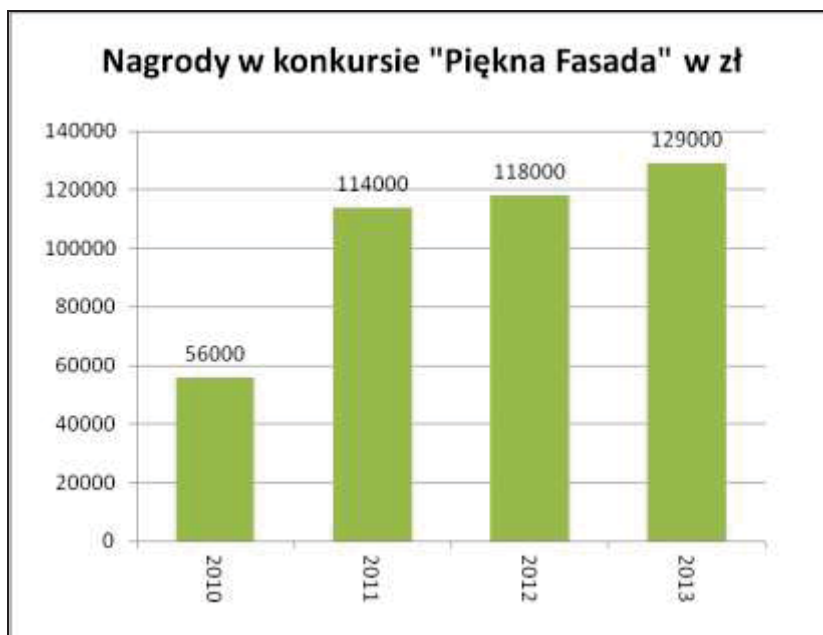
W 2013r. złożone zostały następujące wnioski o dotacje do nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków, na roboty i prace, które zostaną zrealizowane w roku 2014:

1. Wspólnota Mieszkaniowa Rynek 5,7,9,11 na remont elewacji frontowej,
2. Pani Dorota Gromadzka, ul. Ząbkowicka 10, na remont elewacji frontowej,
3. Parafia pw. Św. Jerzego, na remont elewacji zachodniej Kościoła Św. Jerzego,
4. Fundacja Beitienu Chaj 2004, na remont dachu i instalację piorunochronu na budynku Synagogi.

2. Program „Piękna Fasada”.

W myśl Programu przyjętego Uchwałą Nr LV/338/10 Rady Miejskiej Dzierżoniowa z dnia 29 marca 2010r. w sprawie ustanowienia dorocznych nagród za osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania i ochrony kultury materialnej Miasta Dzierżoniowa o nazwie „Piękna Fasada”. Do edycji konkursu 2013r. wpłynęło 19 wniosków, z czego 13 zostało zakwalifikowanych do nagrody. Zarządzeniem Nr 660/2013 Burmistrza Dzierżoniowa z dnia 13 listopada 2013r. przyznano nagrody w ramach konkursu **Piękna Fasada**.

Corocznie zwiększa się kwota nagród przyznanych w konkursie.

W kategorii **Elewacja** przyznano następujące nagrody 10 Wspólnotom Mieszkaniowym:

	KATEGORIA ELEWACJA	Przyznana nagroda
1.	OS. KOLOROWE 7	I 25.000 zł
2.	UL. DASZYŃSKIEGO 6-6A	II 15.000 zł
3.	UL. RZEŹNICZA 1A	II 15.000 zł
4.	OS. SŁONECZNE 3-3A	III 10.000 zł
5.	UL. GEN.WŁ.ANDERSA 26-27-28	III 10.000 zł
6.	OS. SŁONECZNE 8-8A	III 10.000 zł
7.	UL. OSADNICZA 2	IV 5.000 zł
8.	OS. RÓŻANE 30	IV 5.000 zł
9.	UL. SŁOWACKIEGO 19-21-23	IV 5.000 zł
10.	UL. MARSZAŁKOWSKA 5	IV 5.000 zł

W kategorii „**Detal architektoniczny**” przyznano 3 nagrody:

	KATEGORIA DETAL	Przyznana nagroda
1.	UL. SZKOLNA 15	I NAGRODA 10.000 Zł
2.	UL. SZKOLNA 23	II NAGRODA 7.000 Zł
3.	UL. KOŚCIUSZKI 2	II NAGRODA 7.000 Zł

W dniu 2 grudnia 2013r. odbyło się uroczyste wręczenie nagród zarządcom oraz przedstawicielom nagrodzonych wspólnot.

3. Program Małych Ulepszeń edycja 2013

W kwietniu 2012r. weszła w życie Uchwała Rady Miejskiej Dzierżoniowa XIX/144/12 z dnia 27 lutego 2012 r. wprowadzająca "Zasady udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Miejskiej Dzierżoniów na pokrycie kosztów przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska", zwana Programem Małych Ulepszeń.

Od dnia 1 stycznia 2013r. do 30 grudnia 2013r. do programu wpłynęły **32 wnioski**:

- **27** na dofinansowanie zmiany instalacji grzewczych nieekologicznych na instalacje grzewcze proekologiczne;

- **5 wniosków dotyczących dofinansowania zakładania terenów zielonych.**

Na dofinansowanie wykonania przyłącza kanalizacji sanitarnej nie wpłynął żaden wniosek.

Komisja odrzuciła także 3 wnioski ze względu na formę prawną podmiotu niekwalifikującą do otrzymania dotacji czy zrealizowanie prac przed złożeniem wniosku. 1 z wnioskodawców wycofał wniosek z myślą o ponowieniu go w roku 2014. 4 wnioskodawców nie otrzymało dofinansowania ze względu na niewykonanie prac w ustalonym terminie lub za względu na niedostarczenie dokumentów niezbędnych do rozliczenia.

W sumie wypłacono **24 dotacje** na łączną kwotę **20.299,40 zł, w tym:**

- **4** dotacje na zagospodarowanie terenu zielonego na łączną kwotę **2.400,80 zł**

- **20** dotacji na zmianę sposobu ogrzewania na łączną kwotę **17.898,60 zł.**

Program cieszył się dużym zainteresowaniem i pomógł mieszkańcom w przeprowadzeniu inwestycji zmiany sposobu ogrzewania, co spowoduje redukcję zanieczyszczeń powietrza. Pięć terenów zielonych zostało także dzięki programowi upiększonych, co wpłynie na satysfakcję mieszkańców i wizerunek miasta.

VII. Działania promocyjne dot. rewitalizacji w 2013r.

Promocją działań w zakresie rewitalizacji centrum miasta zajmuje się Wydział Promocji. W lutym 2013 informował o wynikach badań opinii publicznej przeprowadzonych wśród mieszkańców centrum na temat efektów rewitalizacji. Na stronie www, w mediach społecznościowych, na Facebooku i w mediach lokalnych i regionalnych (prasa, telewizja, radio i portale internetowe) prowadził kampanię promocyjną programów rewitalizacyjnych - Programu Małych Ulepszeń, konkursów Piękno kwiatów i zieleni i Piękna fasada, a także informował w mediach o możliwości składania wniosków na dofinansowanie remontu nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków. Pojawiły się także informacje o prowadzonych i zakończonych działaniach inwestycyjnych dotyczących modernizacji, a potem działania Dzierżoniowskiego Ośrodka Kultury, Centrum Aktywizacji Społecznej, Środowiskowego Domu Samopomocy, informacje o remontach w centrum miasta związanych z gospodarką wodno-ściekową oraz informacje o modernizacji Kina „Zbyszek” czy remoncie ratusza. Zorganizowano imprezę w Rynku pokazującej efekty rewitalizacji ratusza i możliwości nowej iluminacji ratusza, z artystyczną oprawą i konkursem fotograficznym.

Wydział Promocji współorganizował, pomagał i promował imprezy organizowane na rewitalizowanym terenie, takich jak np.: konkurs „Tygodnika Dzierżoniowskiego” na „Najładniejszą świąteczną wystawę w powiecie dzierżoniowskim”, miasteczko cyfrowe TVP3, Międzynarodowy Wyścig Kolarski Szlakiem Grodów Piastowskich, Poezja na Murach, Przegląd Zespołów

Folklorystycznych, Miodobranie, Mityng Militarny, Mikołaj w Rynku, kolędowanie w Rynku, Jarmark Świąteczny. Informowaliśmy o nich zarówno w Internecie, w mediach i w witrynie kalendarium wydarzeń w mieście.

5 grudnia 2013 r. odbyło się uroczyste spotkanie z Zastępcą Burmistrza, zarządcami i przedstawicielami wspólnot mieszkaniowych, które otrzymały dofinansowanie do remontu zabytkowych kamienic a także nagrody w konkursie Piękna Fasada w roku 2013. Na spotkaniu obecni byli także przedstawiciele lokalnych mediów. Informacja o wynikach konkursu pojawiła się w lokalnych mediach.

W kwietniu i maju na dzierzoniowskim rynku mieszkańcy mogli oglądać plenerową wystawę dot. efektów rewitalizacji w obszarach przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych. W sierpniu i wrześniu mogli zaś podziwiać efekty konkursu „Piękno kwiatów i zieleni wokół nas”.

VIII. Dokumentacja zdjęciowa działań rewitalizacyjnych w roku 2013

Rewitalizacja Ratusza

Modernizacja CAS

Budowa CŚDS

**Uporządkowanie gospodarki
wodno-ściekowej w centrum**

**Rozstrzygnięcie konkursu
„Piękno kwiatów i zieleni wokół nas”**

Akcja „Kwiaty w oknach”

**I nagroda w konkursie „Piękna Fasada”
Kategoria elewacja os. Kolorowe 7**

Ukwiecione ulice i skwery

I nagroda w kategorii Detal ul. Szkolna 15

Poezja na murach 2013

Jarmark Św. Jerzego 2013

Miodobranie 2013

Mikołaj w Ryнку 2013

Koncert kołęd 2013

Jarmark Noworoczny 2013